

17. 4. 2008

ID: 54215

Maření výkonu úředního rozhodnutí

K naplnění znaků trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. se vyžaduje závažné jednání, tedy jednání vykazující rysy výraznější intenzity, zpravidla soustavnější, jehož důsledkem bude maření nebo podstatné ztížení výkonu rozhodnutí ve smyslu znemožnění, případně znesnadnění dosažení účelu trestu či vazby. Závažným jednáním nebude ojedinělý méně intenzivní akt, který nebude reálně spojen s mařením či podstatným ztížením výkonu rozhodnutí. Závažnost jednání je třeba posuzovat podle jeho povahy, rozsahu, intenzity, délky jeho trvání a následku ve vztahu ke stupni porušení zájmu chráněného ustanovením § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 6 Tdo 1266/2007, ze dne 21.11.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání, které podal obviněný M. Š., proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2007, sp. zn. 10 To 189/2007, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Rakovníku pod sp. zn. 2 T 64/2007, tak, že podle § 265k odst. 1, odst. 2 tr. ř. se rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2007, sp. zn. 10 To 189/2007, a rozsudek Okresního soudu v Rakovníku ze dne 5. 4. 2007, sp. zn. 2 T 64/2007, zrušují. Současně se zrušují také další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. se Okresnímu soudu v Rakovníku přikazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Okresního soudu v Rakovníku ze dne 5. 4. 2007, sp. zn. 2 T 64/2007, byl obviněný M. Š. uznán vinným trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. Podle skutkových zjištění jmenovaného soudu totiž „v přesně nezjištěné době od 14:05 hodin dne 12. 2. 2007 konzumoval ve výkonu trestu odnětí svobody v objektu věznice O., psychotropní látku diazepam, která je jako návyková látka ve smyslu § 2 písm. a) zákona č. [167/1998](#) Sb. o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, uvedena v příloze č. 7 tohoto zákona, přičemž v době kolem 14:05 hodin dne 12. 2. 2007 mu byl ve zdravotnickém středisku ve věznici O., proveden kontrolní odběr vzorku moči, jejíž prvotní orientační toxikologické vyšetření bylo pozitivní a následným laboratorním toxikologickým rozbohem v Ústavu soudního lékařství a toxikologie, byla potvrzena přítomnost výše uvedené návykové látky, přestože odsouzenému M. Š. nebyly v předmětnou dobu lékařem ordinovány jakékoli léky obsahující tyto látky, čímž odsouzený závažným způsobem porušil ustanovení § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. [169/1999](#) Sb. o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů“.

Za tento trestný čin byl obviněný odsouzen podle § 171 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců nepodmíněně, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařazen do věznice s ostrahou.

O odvolání, které proti tomuto rozsudku podal obviněný, rozhodl ve druhém stupni Krajský soud v Praze. Rozsudkem ze dne 5. 6. 2007, sp. zn. 10 To 189/2007, podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 tr. ř. napadený rozsudek zrušil ve výroku o trestu a za podmínek § 259 odst. 3 tr. ř. při nezměněném výroku o vině trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák.

obviněného odsoudil podle § 171 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání dvou měsíců, pro jehož výkon jej podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařadil do věznice s ostrahou.

Proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2007, sp. zn. 10 To 189/2007 (a proti rozsudku Okresního soudu v Rakovníku ze dne 5. 4. 2007, sp. zn. 2 T 64/2007), podal obviněný dovolání, přičemž uplatnil dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

V odůvodnění tohoto mimořádného opravného prostředku v první řadě popřel, že by sám jakoukoliv psychotropní látku vědomě konzumoval, a dodal, že pokud ji požil, tak bez svého vědomí, bez svého zavinění, mimovolně.

V souvislosti s dalšími výhradami proti rozhodnutí nalézacího a odvolacího soudu především odcitoval podle jeho slov přílehlavou část odůvodnění usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2007, sp. zn. 11 To 182/2007, a to že: „skutková postata předmětného trestného činu /pozn. podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák./ vyžaduje závažné jednání mařící účel trestu, když komentář k trestnímu zákonu uvádí jako jeho příklad soustavné poskytování drogy odsouzeným a usnadňování jejich nedovolené činnosti. Z tohoto příkladu plyne, že zpravidla nepůjde o jednání jednorázové, ale postiženo jako trestný čin může být jen jednání soustavnější, intenzivnější, výrazněji mařící účel trestu vymezený v § 23 tr. zák., především jeho výchovnou složku. Teprve takové jednání dosahuje stupně společenské nebezpečnosti trestného činu.“ K tomu následně poznamenal, že stejně jako v případě citované kauzy bylo v jeho trestní věci zjištěno pouze tolik, že požil drogu (ač mimovolně), bez údaje o jejím množství či vlivu na jeho chování apod.

Dále konstatoval, že za trestný čin podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. je možné považovat jen takový čin, který bude naplňovat všechny znaky tohoto trestného činu uvedené v zákoně. V návaznosti na to vyjádřil přesvědčení, že v jeho případě tyto zákonné znaky naplněny nebyly, a současně zdůraznil také nedostatek společenské nebezpečnosti jednání, které je mu kladeno za vinu. Jeho uznání vinným ani uložení trestu proto nepřichází v úvahu a jeho trestní věc by měla být postoupena podle § 222 odst. 2 tr. ř. k projednání řediteli Věznice O.

Z těchto důvodů obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky (dále jen „Nejvyšší soud“) zrušil rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2007, sp. zn. 10 To 189/2007, i rozsudek Okresního soudu v Rakovníku ze dne 5. 4. 2007, sp. zn. 2 T 64/2007, a zprostil jej obžaloby a věc postoupil podle § 222 odst. 2 tr. ř. k projednání řediteli Věznice O. Ve smyslu § 265r odst. 1 písm. c) tr. ř. přitom vyjádřil souhlas s projednáním dovolání v neveřejném zasedání.

K dovolání obviněného se za podmínek § 265h odst. 2 tr. ř. vyjádřil státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“). Poté, co stručně zrekapituloval rozhodnutí nalézacího a odvolacího soudu a dovolací námitky obviněného, uvedl, že ve vztahu k námitce chybné právní kvalifikace předmětného jednání je třeba dovolání přisvědčit, jelikož je důvodně namítáno, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku. Státní zástupce připomněl, že trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. se dopustí ten, kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu tím, že se dopustí závažného jednání, aby mařil účel vazby nebo trestu, a poznamenal, že z ustálené judikatury je zřejmé, že závažným jednáním směřujícím ke zmaření účelu trestu je např. soustavné poskytování drog odsouzeným a usnadňování nedovolené činnosti odsouzených. Soustavnost je třeba nepochybně vztahovat i k nedovolené konzumaci či přechovávání návykových látek samotným odsouzeným. Naproti tomu odmítání stravy nebo jiná forma sebepoškozování obviněného není trestným činem a takové jednání může být postiženo toliko pořádkovým opatřením ředitele věznice.

Státní zástupce shledal, že ze skutkové věty odsuzujícího rozsudku ani z příslušných pasáží odůvodnění rozhodnutí soudů obou stupňů není zřejmé, jaké množství diazepamu měl obviněný dne

12. 2. 2007 konzumovat. Navíc ze skutkových zjištění podle něho vyplývá, že provedeným dokazováním nebylo zjištěno nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že v případě obviněného šlo o soustavou (nikoli jednorázovou) konzumaci tohoto léku a rovněž není zřejmé, v čem konkrétně mělo spočívat závažné maření účelu trestu ve smyslu ustanovení § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. porušením ustanovení § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. [169/1999](#) Sb., o výkonu trestu odnětí svobody. Citovaným ustanovením je odsouzeným zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví.

Podle slov státního zástupce nelze jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí ve smyslu § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. mechanicky posuzovat jakékoli porušení ustanovení § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. [169/1999](#) Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, nýbrž jen závažné jednání, které svou podstatou maří účel výkonu trestu. Jednorázová nedovolená konzumace léku diazepam odsouzeným takovým závažným jednáním jistě není, když s přihlédnutím k ustanovení § 3 odst. 2, odst. 4 tr. zák. lze učinit spolehlivý závěr, že jde o typický případ kázeňského provinění, jehož vyřízení je plně v kompetenci příslušného ředitele věznice. Aby bylo možno kvalifikovat konzumaci návykové látky odsouzeným jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák., musela by být tato konzumace svým charakterem a povahou (svou společenskou nebezpečností) srovnatelná s ostatními okruhy jednání, jež je odsouzeným zakázáno ustanovením § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. [169/1999](#) Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, tj. výroba a přechovávání předmětů, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví. Vzhledem k uvedeným skutečnostem je zjevné, že skutková věta výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně, který byl jako správný potvrzen odvolacím soudem, ani ve spojení s jeho odůvodněním, neodpovídá právnímu závěru o naplnění zákonných znaků trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák.

Státní zástupce proto navrhl, aby Nejvyšší soud v neveřejném zasedání podle § 265r odst. 1 tr. ř. z podnětu podaného dovolání podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2007, sp. zn. 10 To 189/2007, i jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Rakovníku ze dne 5. 4. 2007, sp. zn. 2 T 64/2007, podle § 265k odst. 2 tr. ř. zrušil také další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu, a podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Okresnímu soudu v Rakovníku, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Pro případ, že by Nejvyšší soud shledal, že je třeba v předmětné trestní věci rozhodnout jiným způsobem, než který je předpokládán v ustanovení § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř., vyjádřil státní zástupce souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) především zkoumal, zda je výše uvedené dovolání přípustné, zda bylo podáno včas a oprávněnou osobou, zda má všechny obsahové a formální náležitosti a zda poskytuje podklad pro věcné přezkoumání napadeného rozhodnutí či zda tu nejsou důvody pro odmítnutí dovolání. Přitom dospěl k následujícím závěrům:

Dovolání je přípustné z hlediska ustanovení § 265a odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. ř., protože bylo rozhodnuto ve druhém stupni, dovolání napadá pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, přičemž směřuje proti rozhodnutí, jímž byl obviněnému uložen trest.

Obviněný je podle § 265d odst. 1 písm. b) tr. ř. osobou oprávněnou k podání dovolání (pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká). Dovolání, které splňuje náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1 tr. ř., podal prostřednictvím svého obhájce, tedy v souladu s ustanovením § 265d odst. 2 tr. ř., ve lhůtě uvedené v § 265e odst. 1 tr. ř. a na místě určeném tímtož zákonným ustanovením.

Protože dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř., bylo dále zapotřebí posoudit otázku, zda uplatněný dovolací důvod, resp. konkrétní argumenty, o něž se dovolání opírá, lze považovat za důvod uvedený v předmětném zákonném ustanovení.

Důvod dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů. Tento dovolací důvod neumožňuje brojit proti porušení procesních předpisů, ale výlučně proti nesprávnému hmotně právnímu posouzení (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2004, sp. zn. II. ÚS 279/03). Skutkový stav je při rozhodování o dovolání hodnocen pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. S poukazem na tento dovolací důvod totiž nelze přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost zjištění skutkového stavu, či prověřovat úplnost provedeného dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 5, 6 tr. ř. (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. IV. ÚS 449/03). Nejvyšší soud není povolán k dalšímu, již třetímu justičnímu zkoumání skutkového stavu (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 73/03). Případy, na které dopadá ustanovení § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., je tedy nutno odlišovat od případů, kdy je rozhodnutí založeno na nesprávném skutkovém zjištění. Dovolací soud musí vycházet ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v průběhu trestního řízení a jak je vyjádřen především ve výroku odsuzujícího rozsudku, a je povinen zjistit, zda je právní posouzení skutku v souladu s vyjádřením způsobu jednání v příslušné skutkové podstatě trestného činu s ohledem na zjištěný skutkový stav.

Nejvyšší soud dále zdůrazňuje, že ve smyslu ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. je dovolání mimořádným opravným prostředkem určeným k nápravě výslovně uvedených procesních a hmotně právních vad, ale nikoli k revizi skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně ani k přezkoumávání jimi provedeného dokazování. Těžiště dokazování je totiž v řízení před soudem prvního stupně a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen soud druhého stupně v řízení o řádném opravném prostředku (§ 259 odst. 3, § 263 odst. 6, 7 tr. ř.). Tím je naplněno základní právo obviněného dosáhnout přezkoumání věci ve dvoustupňovém řízení ve smyslu čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 2 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě. Dovolací soud ovšem není obecnou třetí instancí zaměřenou na přezkoumání všech rozhodnutí soudů druhého stupně a samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění nemůže posuzovat už jen z toho důvodu, že není oprávněn bez dalšího přehodnocovat provedené důkazy, aniž by je mohl podle zásad ústnosti a bezprostřednosti v řízení o dovolání sám provádět (srov. omezený rozsah dokazování v dovolacím řízení podle § 265r odst. 7 tr. ř.). Pokud by zákonodárce zamýšlel povolat Nejvyšší soud jako třetí stupeň plného přezkumu, nepředepisoval by katalog dovolacích důvodů. Už samo chápání dovolání jako mimořádného opravného prostředku ospravedlňuje restriktivní pojetí dovolacích důvodů Nejvyšším soudem (viz usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 73/03).

Ze skutečností blíže rozvedených v předcházejících odstavcích tedy vyplývá, že východiskem pro existenci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. jsou v pravomocně ukončeném řízení stabilizovaná skutková zjištění vyjádřená v popisu skutku v příslušném výroku rozhodnutí ve věci samé, popř. i další soudem (soudy) zjištěné okolnosti relevantní z hlediska norem hmotného práva (především trestního, ale i jiných právních odvětví).

V posuzované věci uplatněné dovolací námitky z části směřují právě do oblasti skutkových zjištění. Obviněný totiž de facto soudům vytýká nesprávný skutkový závěr, že ve výkonu trestu odnětí svobody vědomě požil psychotropní látku, ačkoliv mu nebyly v předmětnou dobu lékařem ordinovány

žádné léky, přičemž prosazuje vlastní (pro něho příznivější) verzi skutkového stavu věci, konkrétně tvrdí, že návykovou látku požil bez svého vědomí, bez svého zavinění, mimovolně. Obviněný tedy v rámci svého mimořádného opravného prostředku napadá také správnost relevantních skutkových zjištění učiněných soudem nalézacím, potvrzených soudem odvolacím, tzn. že dovolání v tomto směru uplatnil na procesním a nikoli hmotně právním základě. Proto naznačená argumentace obviněného nespadá pod uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. (ale ani jiný důvod dovolání podle § 265b tr. ř.).

Pokud by bylo dovolání podáno jen z tohoto důvodu, bylo by nutno je odmítnout podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. s tím, že jde o dovolání, které bylo podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b odst. 1 tr. ř.

Obviněný však také namítl, že jednání, které je mu kladeno za vinu, nelze kvalifikovat jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák., neboť nebyly naplněny všechny zákonné znaky včetně materiální stránky tohoto trestného činu. Tuto argumentaci lze označit z pohledu uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. za právně relevantní.

Nejvyšší soud po přezkoumání věci v mezích ustanovení § 265i odst. 3 tr. ř. shledal, že dovolání je důvodné.

Trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. se dopustí ten, kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu tím, že se dopustí závažného jednání, aby zmařil účel vazby nebo trestu.

Objektem tohoto trestného činu je zájem na řádném výkonu rozhodnutí státních orgánů. Zákonný znak maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí znamená, že rozhodnutí, které má být v době činu vykonáno, fakticky v důsledku jednání pachatele vykonáno není a vykonat ho nelze, nebo je vykonáno za podstatně ztížených podmínek [viz Šámal, P., Púry, F., Rizman, S. Trestní zákon. Komentář. II. díl. 6., doplněné a přepracované vydání. Praha : C. H. Beck 2004. 1030 s.].

Účelem trestu je podle § 23 odst. 1 tr. zák. chránit společnost před pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti a vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život, a tím působit výchovně i na ostatní členy společnosti.

Podle § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. [169/1999](#) Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů je odsouzeným zakázáno vyrábět, přechovávat a konzumovat alkoholické nápoje a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat předměty, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví. Látka diazepam je jako návyková látka ve smyslu zákona č. [167/1998](#) Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů uvedena v příloze č. 7 tohoto zákona.

Po subjektivní stránce je u předmětného trestného činu třeba úmyslného zavinění. Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel:

- a) chtěl způsobem v trestním zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem [§ 4 písm. a) tr. zák.], nebo
- b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn [§ 4 písm. b) tr. zák.].

K naplnění znaků trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. se vyžaduje závažné jednání, tedy jednání vykazující rysy výraznější intenzity, zpravidla

soustavnější, jehož důsledkem bude maření nebo podstatné ztížení výkonu rozhodnutí ve smyslu znemožnění, případně znesnadnění dosažení účelu trestu či vazby. Podle konstantní judikatury obecných soudů je za závažné jednání směřující ke zmaření účelu trestu ve smyslu znaků trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. považováno soustavné poskytování drog odsouzeným a usnadňování nedovolené činnosti odsouzených (viz rozhodnutí č. 12/1979/II Sb. rozh. tr.). Naopak odmítání stravy, resp. jiné úmyslné sebepoškozování obviněného není trestným činem ve smyslu § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. a takové jednání může být postiženo pouze pořádkovým opatřením ředitele věznice (viz rozhodnutí č. 51/1980 Sb. rozh. tr.). Závažným jednáním proto nebude ojedinělý méně intenzivní akt, který nebude reálně spojen s mařením či podstatným ztížením výkonu rozhodnutí. Závažnost jednání je třeba posuzovat podle jeho povahy, rozsahu, intenzity, délky jeho trvání a následku ve vztahu ke stupni porušení zájmu chráněného ustanovením § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. (srov. příměř. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 7. 2003, sp. zn. 5 Tdo 794/2003).

V daných souvislostech je na místě ještě připomenout, že podle ustanovení § 3 odst. 2 tr. zák. není čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu. Tato zákonem stanovená zásada (tzv. materiální pojetí trestného činu) znamená, že některá jednání, která v konkrétní podobě nedosahují určité minimální výše nebezpečnosti pro společnost, nejsou trestnými činy, i když jinak (formálně) naplňují znaky některé skutkové podstaty. Kritéria hodnocení stupně nebezpečnosti činu pro společnost jsou uvedena v ustanovení § 3 odst. 4 tr. zák. a jsou předmětem objasňování v rámci zjišťování skutkového stavu věci podle § 2 odst. 5, odst. 6 tr. ř.

Ke skutkovým zjištěním, která vyjádřil ve skutkové větě výroku svého rozhodnutí, nalézací soud v odůvodnění téhož rozhodnutí uvedl: „obžalovaný v době ve výroku rozsudku popsané konzumoval ve výkonu trestu odnětí svobody v objektu věznice O., psychotropní látku diazepam ... a takto závažným způsobem porušil ustanovení § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. 169/99 Sb. o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů. Mezi tímto jeho úmyslným jednáním a následkem je dán příčinný vztah a zjištěné jednání proto vykazuje všechny znaky skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zákona. Při hodnocení stupně společenské nebezpečnosti trestné činnosti obžalovaného vycházel samosoudce z ustanovení § 3 odst. 4 tr. zákona, kdy obžalovaný porušil zájem společnosti na řádném a nerušeném výkonu trestu. Stupeň společenské nebezpečnosti je zvyšován tím, že trestné činnosti se dopustil právě ve výkonu trestu, kdy vzorným chováním měl prokázat, že trest plní svůj účel. Zvyšován je též osobou obžalovaného, který opakovaně byl ve výkonu trestu odnětí svobody. Polehčující okolnosti shledány nebyly. Přitěžuje mu ten fakt, že v minulosti byl ve výkonu trestu odnětí svobody.“

Tyto závěry však ve světle shora rozvedených teoretických východisek nemohou obstát. Ve shodě se státním zástupcem je totiž v návaznosti na tato východiska na místě konstatovat, že za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí ve smyslu § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák. nelze považovat jakékoli porušení ustanovení § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, nýbrž jen závažné jednání ve výše vyloženém smyslu, které svou podstatou maří účel výkonu trestu podle § 23 odst. 1 tr. zák. Aby bylo možno kvalifikovat konzumaci návykové látky odsouzeným jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák., musela by být tato konzumace svým charakterem a povahou (svou společenskou nebezpečností) srovnatelná s ostatními okruhy jednání, jež je odsouzeným zakázáno ustanovením § 28 odst. 3 písm. b) zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody, tj. výroba a přechovávání předmětů, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo k útěku, nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek anebo poškodit zdraví.

Jak již bylo zmíněno výše, závažnost jednání je nutné posuzovat podle jeho povahy, rozsahu,

intenzity, délky jeho trvání a následku ve vztahu ke stupni porušení zájmu chráněného ustanovením § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák.

Ze skutkové věty výroku o vině rozsudku soudu prvního stupně ani z jeho odůvodnění ovšem nevyplývá nic jiného, než že obviněný v přesně nezjištěné době od 14:05 hodin dne 12. 2. 2007 konzumoval ve výkonu trestu odnětí svobody psychotropní látku diazepam, a to za situace, kdy mu nebyly ze strany lékaře naordinovány jakékoliv léky obsahující tuto látku. Nalézací soud v posuzované trestní věci neučinil žádná skutková zjištění o tom, že by jednání obviněného bylo významnější intenzity, že by bylo opakované, soustavnější, nezjistil množství požitých psychotropních látek, ani její vliv na chování obviněného. V souvislosti s tím není ani zřejmé, jakou měrou ovlivnilo dosažení účelu trestu odnětí svobody, který v dané době obviněný vykonával ve Věznici O.

Odvolací soud sice shledal, že skutkové a právní závěry soudu prvního stupně jsou správné, učinil tak ovšem přes zjištění, že: „... šlo jen o případ jednorázového nevelkého rozsahu...“, které tak při právní kvalifikaci shora popsaného skutku z hledisek shora rozvedených (stručně vyložených, jak na to správně obviněný poukázal ve svém dovolání, v jiném rozhodnutí téhož odvolacího soudu) nevyhodnotil a k této okolnosti přihlédl toliko při ukládání trestu.

Za tohoto stavu věci je třeba uzavřít, že soudy obou stupňů shledaly obviněného vinným trestným činem maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. f) tr. zák., aniž by pro to měly v učiněných skutkových zjištěních náležitý podklad. Jinak řečeno, skutková zjištění soudů nižších stupňů nedostačují k tomu, aby mohl být učiněn spolehlivý závěr o naplnění formální a materiální stránky předmětného trestného činu.

Podané dovolání obviněného proto bylo nutno označit za důvodné.

Z těchto důvodů Nejvyšší soud [v neveřejném zasedání ve smyslu ustanovení § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř.] podle § 265k odst. 1, odst. 2 tr. ř. zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 5. 6. 2007, sp. zn. 10 To 189/2007, rozsudek Okresního soudu v Rakovníku ze dne 5. 4. 2007, sp. zn. 2 T 64/2007, jakož i další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Okresnímu soudu v Rakovníku přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícímu soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vyhoštění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [„Tvrzení proti tvrzení“ \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Ochranné opatření](#)